

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Michala Mazance a soudců Mgr. Davida Hipšera a JUDr. Jana Passera v právní věci žalobce: **P. Č.**, proti žalovanému: **Senát Parlamentu České republiky**, se sídlem Valdštejnské náměstí 17/4, Praha 1, o žalobě na ochranu proti nečinnosti žalovaného, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 1. 8. 2013, čj. 11 A 16/2013 - 32,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e o d m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Žalobce se žalobou domáhal, aby Městský soud v Praze „*přikázal Senátu Parlamentu ČR, sídlem obecně známým, aby při vyřizování mejlové žádosti o informace z 2. listopadu 2012 poskytl informace v předmětné žádosti (14625/2012/S).*“ Z příložené citované žádosti ze dne 15. 1. 2011 vyplývá, že se žalobce domáhal poskytnutí informace v podobě „*úplné adresy elektronického registru oznámení veřejných činitelů*“.

[2] Jelikož žalobce nezaplatil společně s podáním žaloby soudní poplatek, městský soud jej usnesením ze dne 21. 2. 2013, čj. 11 A 16/2013 - 4, vyzval, aby tak učinil do 3 dnů od doručení této výzvy. Žalobce požádal o osvobození od soudních poplatků. Usnesením ze dne 8. 3. 2013, čj. 11 A 16/2013 - 10, městský soud žalobce neosvobodil od placení soudních poplatků. Kasační stížnost žalobce proti neosvobození od soudního poplatku Nejvyšší správní soud zamítl usnesením ze dne 31. 5. 2013, čj. 5 As 23/2013 - 14.

[3] Městský soud usnesením ze dne 11. 7. 2013, čj. 11 A 16/2013 - 25, žalobce znovu vyzval k úhradě soudního poplatku, a to ve lhůtě 7 dnů. Žalobce na tuto výzvu reagoval novou – neodůvodněnou - žádostí o osvobození od soudních poplatků. Soudní poplatek z podané žaloby ve lhůtě určené soudem uhrazen nebyl. Městský soud proto usnesením ze dne 1. 8. 2013, čj. 11 A 16/2013 - 32, řízení o žalobě zastavil podle § 47 písm. c) s. ř. s. a § 9 odst. 1 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích.

II.

[4] Žalobce (stěžovatel) napadl usnesení městského soudu kasační stížností. Namítl v ní, že mu městský soud určil nepřiměřenou lhůtu k zaplacení. Soud nerozlišuje mezi poplatkem za řízení a za návrh na zahájení řízení. Stěžovatel disponuje malými finančními prostředky. Postup městského soudu je vůči stěžovateli diskriminační. Žalobce byl oprávněn podat novou

žádost o osvobození od soudních poplatků, protože jako neprávne vzdělaná osoba není povinna rozumět odůvodnění soudu. Stěžovatel městskému soudu konečně vytkl, že si nezachovává odpovídající odstup, neboť usnesení čj. 11 A 16/2013-10 obsahuje jeho jméno a příjmení.

[5] Stěžovatel podáním ze dne 1. 10. 2013 vznesl námitku podjatosti vůči všem soudcům Nejvyššího správního soudu s odůvodněním, že „*předmětem žaloby informace o rejstříku vedeným odpůrcem; jde o rejstřík oznámení soudců; všichni soudci směji mít zájem na tom, aby se navrhovatel k informaci nedostal; je možná vedlejší, že nepochopitelně žádný soud ČR nezveřejňuje informaci poptávanou navrhovatelem; je vedlejší, že proces byl zastaven MěS.*“

III.

[6] Žalovaný namítl nedostatek pasivní legitimity s tím, že žádným právním předpisem není stanovena způsobilost zákonodárného sboru vystupovat v právních vztazích jako subjekt a způsobilost být účastníkem řízení před soudy. K věci samé připomněl, že zaslal žalobci dopis s přístupovými kódy pro nahlížení do elektronického registru oznámení veřejných činitelů dle zákona č. 159/2006 S. o střetu zájmů.

IV.

[7] Nejvyšší správní soud předně připomíná, že opakovaně vyhodnotil okolnosti, za nichž stěžovatel uplatňuje u soudu svá práva, jako projev svévolného a účelového uplatňování práva (viz např. rozsudek ze dne 8. 3. 2012, čj. 2 As 45/2012 - 11, všechna citovaná rozhodnutí jsou dostupná na www.nssoud.cz). Stěžovatel svá práva uplatňuje převážně zjevně šikanózním způsobem a nesoudí se veden snahou o meritorní řešení sporu, ale pro samotné vedení sporu (viz např. rozsudek ze dne 7. 6. 2012, čj. 2 As 82/2012 - 13).

[8] V evidenci zdejšího soudu je vedeno ke dni vydání tohoto rozhodnutí již více než 800 spisů, kde žalobce vystupuje v pozici stěžovatele či navrhovatele. Jen od počátku roku 2013 do 2. 10. 2013 napadlo k Nejvyššímu správnímu soudu 284 věcí, v nichž žalobce vystupuje jako účastník řízení, přičemž k těmž datu jich bylo vyřízeno, resp. rozhodnuto 231 (50 řízení bylo zastaveno, 41 věcí bylo odmítnuto, 86 zamítnuto, pouze ve 2 případech zdejší soud napadené rozhodnutí zrušil a vrátil věc krajskému soudu k dalšímu řízení, zbývající věci byly vyřízeny jiným způsobem). Z evidence zdejšího soudu je dále patrné, že množství žalobcem vedených sporů se v průběhu času zvyšuje. Pro srovnání lze uvést, že v roce 2008 bylo u Nejvyššího správního soudu vedeno „*pouze*“ 22 věcí, v nichž žalobce vystupoval jako účastník řízení, v roce 2010 to bylo 65 věcí a v roce 2012 již 312 věcí. Pouhá skutečnost, že stěžovatel vede takové množství sporů, přirozeně sama o sobě neznamená, že by jeho žádostem nemělo být vyhověno. Rozhodující je sériovost a stereotypnost stěžovatelem vedených sporů, spojená s opakováním obdobných či zcela identických argumentů.

[9] Stěžovatel v kasační stížnosti neuvedl žádné námitky, kterými by se snažil vyvrátit závěr městského soudu, že ani přes opakovanou výzvu soudu nezaplatil soudní poplatek ve lhůtě stanové soudem, v důsledku čehož bylo namísto řízení o žalobě zastavit. Nejvyšší správní soud nevyzval stěžovatele k odstranění vad kasační stížnosti, protože při předběžném posouzení zjistil, že v posuzovaném případě je stěžovatel opět veden snahou vést „*spor pro spor*“ (srov. zejm. usnesení ze dne 28. 2. 2013, čj. 8 As 130/2012 - 10, a usnesení Ústavního soudu ze dne 7. 6. 2013, sp. zn. I. ÚS 1632/13, jímž ústavní stížnost stěžovatele odmítl). Vznesené námitky *prima facie* nemohou být důvodné a kasační stížnost je zcela zjevně bezúspěšná.

[10] Zdejšímu soudu je navíc z úřední činnosti známo (srov. např. věci vedené pod sp. zn. 8 As 71/2012 nebo sp. zn. 8 As 79/2012, srov. také rozsudek ze dne 21. 3. 2013, čj. 8 Aps 7/2012 - 16), že neplněním výzev k zaplacením soudního poplatku a opakovanými

žádostmi o osvobození od soudních poplatků stěžovatel rozehrává písenný „ping pong“ mezi ním a správními soudy, který prodlužuje řízení o žalobě nebo kasační stížnosti o několik týdnů až měsíců. Stěžovatel zpravidla požádá o osvobození od soudních poplatků a o ustanovení advokáta pro řízení o kasační stížnosti, příp. následně o prodloužení lhůty k předložení plné moci udělené advokátovi nebo o povolení splátek soudního poplatku. Nejvyšší správní soud však tyto žádosti zamítne z důvodu svévolného uplatňování práva stěžovatelem a jeho obstrukčnímu přístupu k vedení řízení (viz např. usnesení ze dne 8. 8. 2012, čj. 8 As 71/2012 - 13, a ze dne 4. 10. 2012, čj. 8 As 71/2012 - 22, která byla stěžovateli doručena a jejich obsah je mu proto znám). Výsledkem řízení pak obvykle bývá jeho zastavení pro nezaplacení soudního poplatku (srov. též výše uvedenou statistiku o počtu zastavených řízení).

[11] Nejvyšší správní soud si je vědom znění čl. 36 Listiny základních práv a svobod, který zaručuje právo na soudní ochranu. Okolnosti, za nichž stěžovatel uplatňuje svá práva (a to zejména právo na soudní ochranu), však nelze považovat za výkon subjektivního práva v souladu s právním řádem. Chování stěžovatele naopak naplňuje znaky zneužití práva, které zdejší soud vymezil např. již v rozsudku ze dne 10. 11. 2005, čj. 1 Afs 107/2004 - 48, č. 869/2006 Sb. NSS. Zneužitím práva se rozumí „*situace, kdy někdo vykoná své subjektivní právo k neodůvodněné újmě někoho jiného nebo společnosti; takovému chování, jímž se dosahuje výsledku nedovoleného, je jenom zřádně dovolené*“. K zákazu zneužití práva se vyjádřil také rozšířený senát, podle něhož zákaz zneužití práva představuje pravidlo českého vnitrostátního práva, včetně práva veřejného, které vyplývá z povahy České republiky jako materiálního právního státu založeného na určitých vůdčích hodnotách, ke kterým vedle úcty ke svobodě jednotlivce a ochraně lidské důstojnosti patří mimo jiné i úcta k harmonickému sociálnímu řádu tvořenému právem a odepření ochrany jednání, které práva vědomě a záměrně využívá v rozporu s jeho smyslem a účelem. Zákaz zneužití práva je v jistém smyslu *ultima ratio*, proto musí být uplatňován nanejvýš restriktivně a za pečlivého poměření s jinými obdobně důležitými principy vlastního právního řádu, s nimiž se může střetnout (usnesení rozšířeného senátu ze dne 27. 5. 2010, čj. 1 As 70/2008 - 74, č. 2099/2010 Sb. NSS, a v něm uvedená judikatura). V této souvislosti lze rovněž připomenout rozsudek ze dne 30. 12. 2010, čj. 4 As 38/2010 - 43, ve kterém Nejvyšší správní soud poukázal na model fungování občanského sdružení, založený na opakovaném podávání žádostí o osvobození od soudních poplatků, tj. nákladů, které při jeho činnosti zpravidla vznikají a s jejichž vznikem musel vědomě počítat. Neexistují-li pro takové jednání legitimní důvody, je třeba jej považovat za zneužití práva zakotveného v § 36 odst. 3 s. ř. s. Uvedený závěr prošel testem ústavnosti u Ústavního soudu a obstál (viz usnesení ze dne 11. 5. 2011, sp. zn. I. ÚS 1131/11).

[12] Stěžovatel obecně zneužívá práva na soudní ochranu, jak bylo zmíněno výše, je veden snahou vést spor pro spor, nikoliv zájmem o řešení reálně existujících sporů. Podstatná je pak skutečnost, že toto zneužití lze dovést i v nyní posuzované věci – a toto rozhodnutí tedy nevede k budoucímu paušálnímu odmítnutí jakéhokoliv podání, jímž by se stěžovatel obracel na soud. Shora předestřený postup představuje pouze materiální korektiv formálního pojmání práva na soudní ochranu v souladu s principem ekvity (spravedlnosti) a bude vyhrazen zcela výjimečným případům, u nichž se běžný procesní postup bude jevit jako zcela neefektivní, a současně bude zcela zjevné, že kasační stížnost nemůže být úspěšná. V tomto ohledu tedy bude třeba dbát zvýšené opatrnosti a pečlivě se seznámit se skutkovými i právními okolnostmi případu stejně jako v ostatních věcech.

[13] Stěžovatel v kasační stížnosti současně namítl podjatost všech soudců Nejvyššího správního soudu. Neuvedl však žádné konkrétní a srozumitelné argumenty ve prospěch svého návrhu. Nejvyšší správní soud se již vyjádřil v tom smyslu, že obecně formulované námitce

podjatosti všech jeho soudců, která není podpořena konkrétními důvody pro vyloučení jednotlivých soudců, nelze vyhovět a není třeba se jí zabývat samostatně (v podrobnostech viz zejm. rozsudek ze dne 29. 3. 2012, čj. 9 Ans 2/2012 - 52, dostupný na www.nssoud.cz). V nyní projednávané věci jde zčásti o odlišnou situaci, neboť stěžovatel námitku podjatosti opírá o skutečnost, že o kasační stížnosti má rozhodovat tentýž soud, vůči kterému směřuje předmětná žaloba. Nejvyšší správní soud se k této situaci již vyjádřil v rozsudku ze dne 27. 3. 2013, čj. 2 As 20/2013 - 14, vyslovil, že *„je ovšem vyloučen postup, aby o kasační stížnosti rozhodl jiný orgán, neboť jediným soudem, jenž je oprávněn projednat a rozhodnout kasační stížnost proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu ve správním soudnictví, je právě Nejvyšší správní soud (§ 12 odst. 1 s. ř. s.); ostatně nablíženo logikou takto uplatněné námitky by na Nejvyšším správním soudě nebyl žádný soudce, který by o podjatosti mohl rozhodnout (viz usnesení zdejšího soudu ze dne 1. 7. 2009, č.j. Vol 4/2009 - 13, dostupné na www.nssoud.cz)“*. Nejvyšší správní soud se ztotožňuje s tímto právním názorem a námitkou podjatosti se proto nezabýval.

[14] Závěrem Nejvyšší správní soud dodává, že netrval na uhrazení soudního poplatku za kasační stížnost ani na povinném zastoupení stěžovatele, protože předmětem posouzení bylo rozhodnutí o zastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku za řízení před krajským soudem. Požadavek, aby stěžovatel dostal těmto povinnostem, by vedl k řetězení téhož problému, což by popíralo smysl samotného řízení o této kasační stížnosti a nesvědčilo by ani zásadě hospodárnosti a rychlosti řízení (obdobně viz např. rozsudek ze dne 13. 9. 2007, čj. 9 As 43/2007 - 77).

[15] Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítl podle § 46 odst. 1 písm. a) za použití § 120 s. ř. s.

[16] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 3 věty první za použití § 120 s. ř. s. tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, protože kasační stížnost byla odmítnuta.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 7. října 2013

JUDr. Michal Mazanec
předseda senátu